

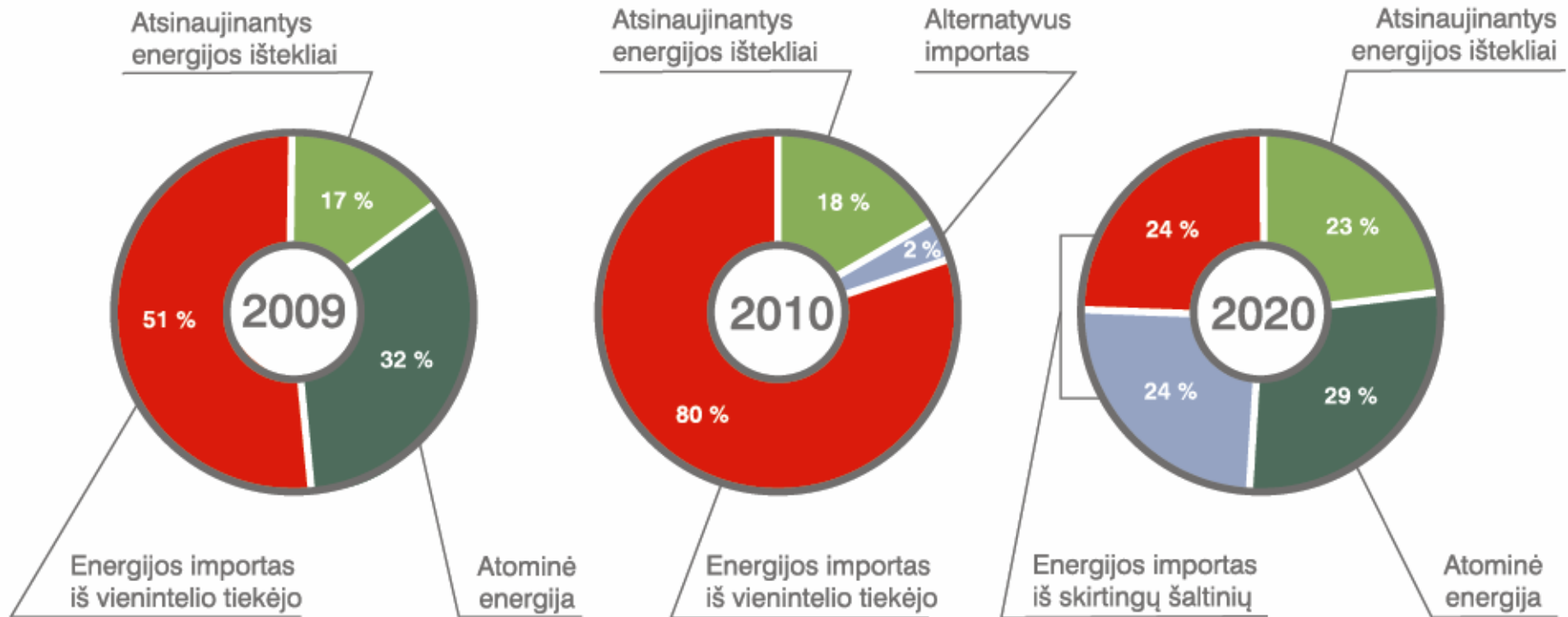
**GALIMI ENERGETIKOS SRITIES EUROPOS SAJUNGOS
FONDŲ PARAMOS PANAUDOJIMO PRIORITETAİ
PO 2013 M.**

**Energetikos ministerija
2011 m. liepos 21 d.**

Pristatymo struktūra

- I. Energetikos sektoriaus SSGG**
- II. Pagrindiniai strateginiai dokumentai**
- III. Galima ES (struktūrinė) parama energetikos sektoriui**

Lietuvos energijos išteklių struktūra

I. Energetikos sektoriaus SSGG (SWOT) analizė (1)

SILPNYBĖS

- Didelė priklausomybė nuo vienintelio išorinio energijos išteklių tiekėjo
- Lietuvos energetikos sektorius izoliuotas nuo ES energetikos tinklų ir sistemų
- Nepakanka konkurencingų vietinių elektros energijos gamybos pajėgumų (daugiau kaip pusė elektros energijos importuojama)
- Didžioji dalis elektros energijos šalyje gaminama naudojant importuojamas dujas
- Energijos intensyvumas (energijos kiekis, tenkantis vienam BVP vienetui) yra didesnis nei ES vidurkis
- Didėja į aplinką išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiai

I. Energetikos sektoriaus SSGG (SWOT) analizė (2)

GRĖSMĖS

- Augančios energijos kainos artėja prie ES vidurkio
- Lietuva, būdama ES narė, patiria didelį spaudimą ir trukdymą įgyvendinti ES teisę savo teritorijoje
- Net ir nutiesus elektros jungtis su Švedija bei Lenkija dar nebus visiškai išspręsta Lietuvos energetinės priklausomybės problema elektros energijos srityje
- Didelė numatytų strateginių energetikos projektų įgyvendinimo kaina
- Neįgyvendinus šių projektų, kiltų grėsmė visiems trims svarbiausiems Lietuvos energetikos politikos principams: Lietuvos ir Baltijos šalių energijos tiekimo saugumui, šalies konkurencingumui ir darniai plėtrai

I. Energetikos sektoriaus SSGG (SWOT) analizė

(3)

STIPRYBĖS

- Europos Sąjunga tvirtai remia Lietuvos ir Baltijos šalių strateginius energetikos projektus
- Statomi nauji elektros gamybos pajėgumai Elektrėnuose, stiprinami šalies perdavimo ir skirstymo elektros tinklai
- Pagal planą vyksta elektros jungčių su Švedija ir Lenkija įgyvendinimo darbai
- Sukurta elektros birža, kuriama energijos išteklių birža
- Diversifikuotas naftos ir naftos produktų tiekimas
- Dideli biomasės ir vėjo energijos ištekliai

I. Energetikos sektoriaus SSGG (SWOT) analizė (4)

GALIMYBĖS

- Šalies energetikos integracija į ES energetinius tinklus ir sistemas
- Trečiojo ES energetikos paketo įgyvendinimas
- Konkurencijos didinimas Lietuvos rinkoje
- Dujų tiekimo alternatyvų užsitikrinimas; ilguoju laikotarpiu – sumažinti gamtinių dujų suvartojimą keičiant jas atsinaujinančiais energijos ištekliais
- Pakankamų konkurencingų vietinių elektros gamybos pajėgumų užtikrinimas
- Šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumo didinimas, tuo pat metu keičiant šilumos gamybai naudojamą gamtines dujas biomase

I. Energetikos sektoriaus SSGG (SWOT) analizės apibendrinimas

SILPNYBĖS

- Priklausomybė nuo vienintelio išorinio energijos išteklių tiekėjo
- „Energetinė sala“
- Konkurencingų vietinių elektros energijos gamybos pajėgumų stoka
- Elektrai gaminti naudojamos importuojamos dujos
- Energijos intensyvumas didesnis nei ES vidurkis

STIPRYBĖS

- ES politinė parama (BEMIP)
- Įgyvendinami strateginiai energetikos projektai
- Elektros birža
- Biomasės ir vėjo energijos ištekliai
- Stiprinami šalies perdavimo ir skirstymo elektros tinklai
- Diversifikuotas naftos ir naftos produktų tiekimas

GRĖSMĖS

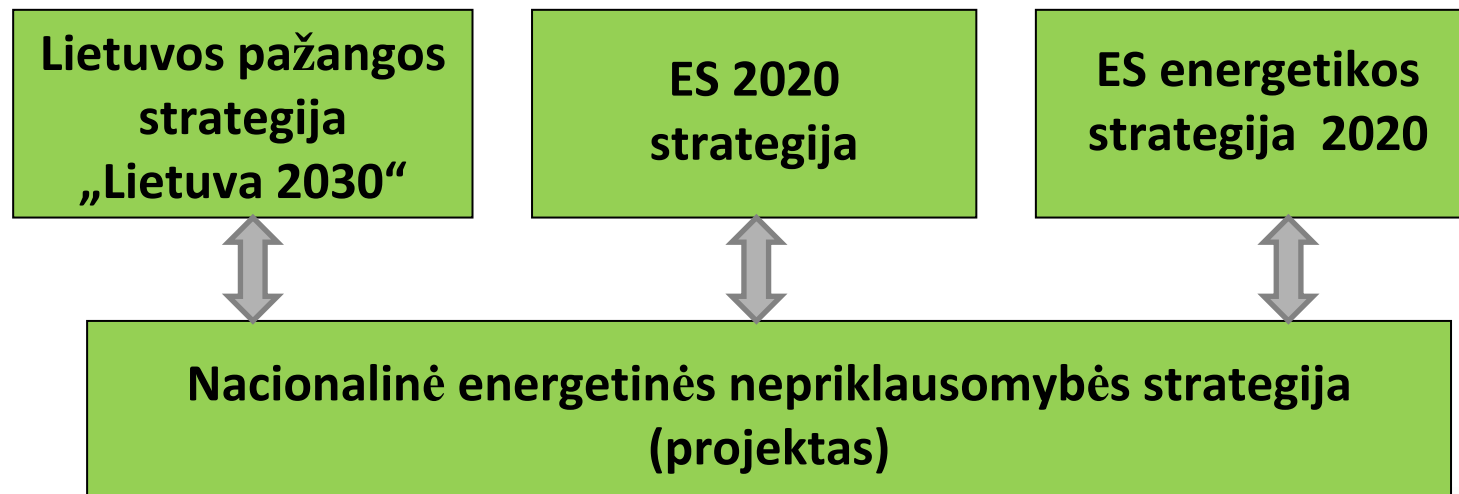
- Augančios energijos kainos
- Didelė būtinų strateginių energetikos projektų kaina esant mažai rinkai
- Neįgyvendinus strateginių energetikos projektų – grėsmė Lietuvos energetiniam saugumui
- Sinchronizacijai su ES elektros sistemomis būtina infrastruktūros plėtra

GALIMYBĖS

- Integracija į Europos energetinius tinklus ir sistemas
- Trečiojo ES energetikos paketo įgyvendinimas
- Dujų tiekimo alternatyvų užsitikrinimas
- Pakankamų konkurencingų vietinių elektros gamybos pajėgumų užtikrinimas
- Šilumos ūkio efektyvinimas
- Iškastinių energijos išteklių keitimas atsinaujinančiais energijos ištekliais

II. Pagrindiniai strateginiai dokumentai

II. Lietuva 2030 – pagrindiniai tikslai energetikos srityje

Sumani ekonomika

- Ekonomikos plėtra, kuri remiasi darnaus vystymosi principais (nesukeliama neigiamo poveikio aplinkai)

Sumani visuomenė

- Atsakomybė už ekologinę darną ir tvarų išteklių panaudojimą

II. ES 2020 strategija

Tikslas – turėtų būti įgyvendinti 20-20-20 klimato ir energetikos tikslai (įskaitant išmetamų teršalų mažinimą 30 proc., jei tam yra tinkamos sąlygos)

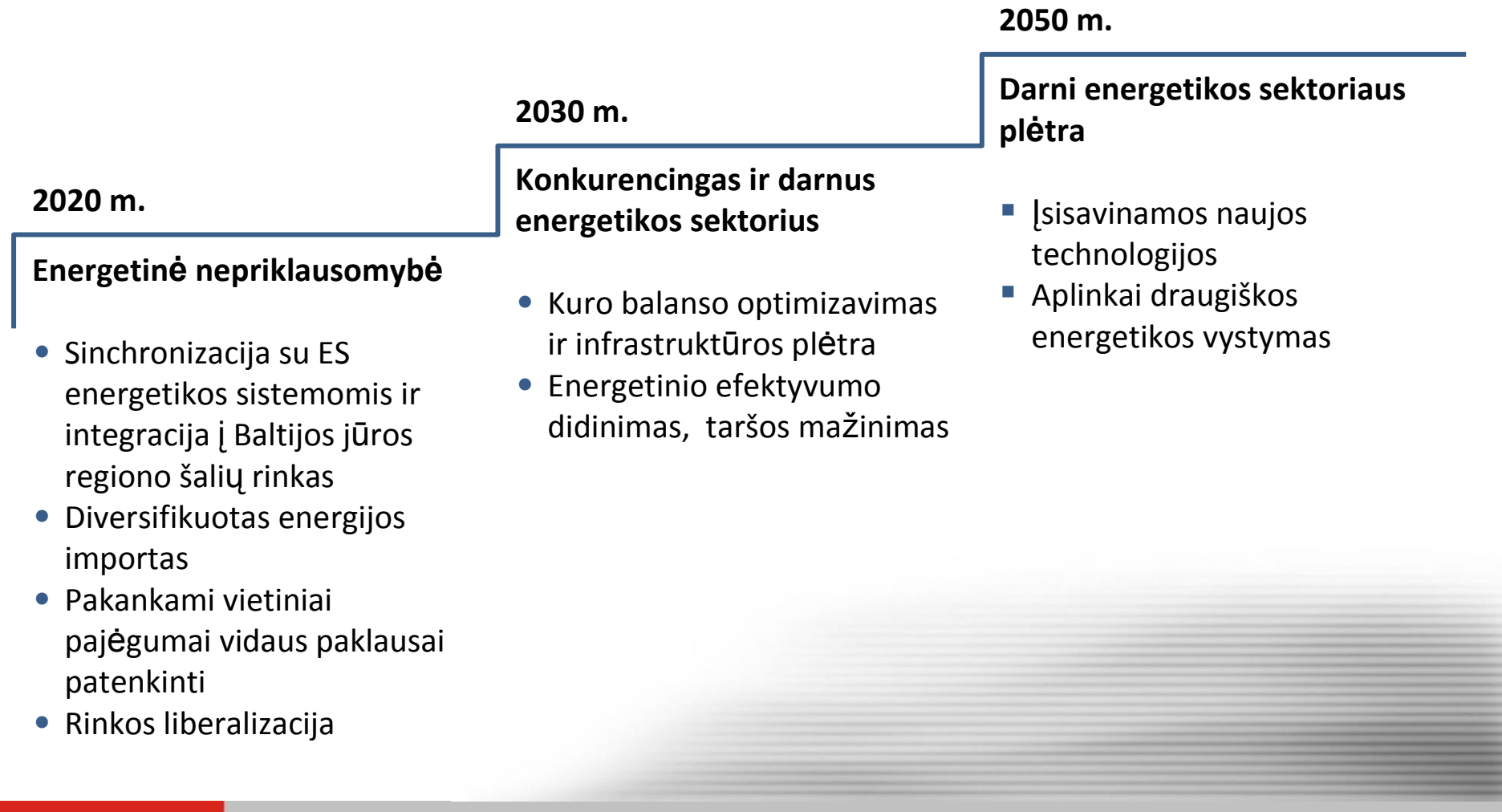
Pavyzdinė iniciatyva – Tausiai energijos išteklius naudojanti Europa:

- padėti atsieti ekonomikos augimą nuo išteklių naudojimo
- remti perėjimą prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ūkio
- didinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą
- modernizuoti mūsų transporto sektorių
- skatinti energijos vartojimo efektyvumą

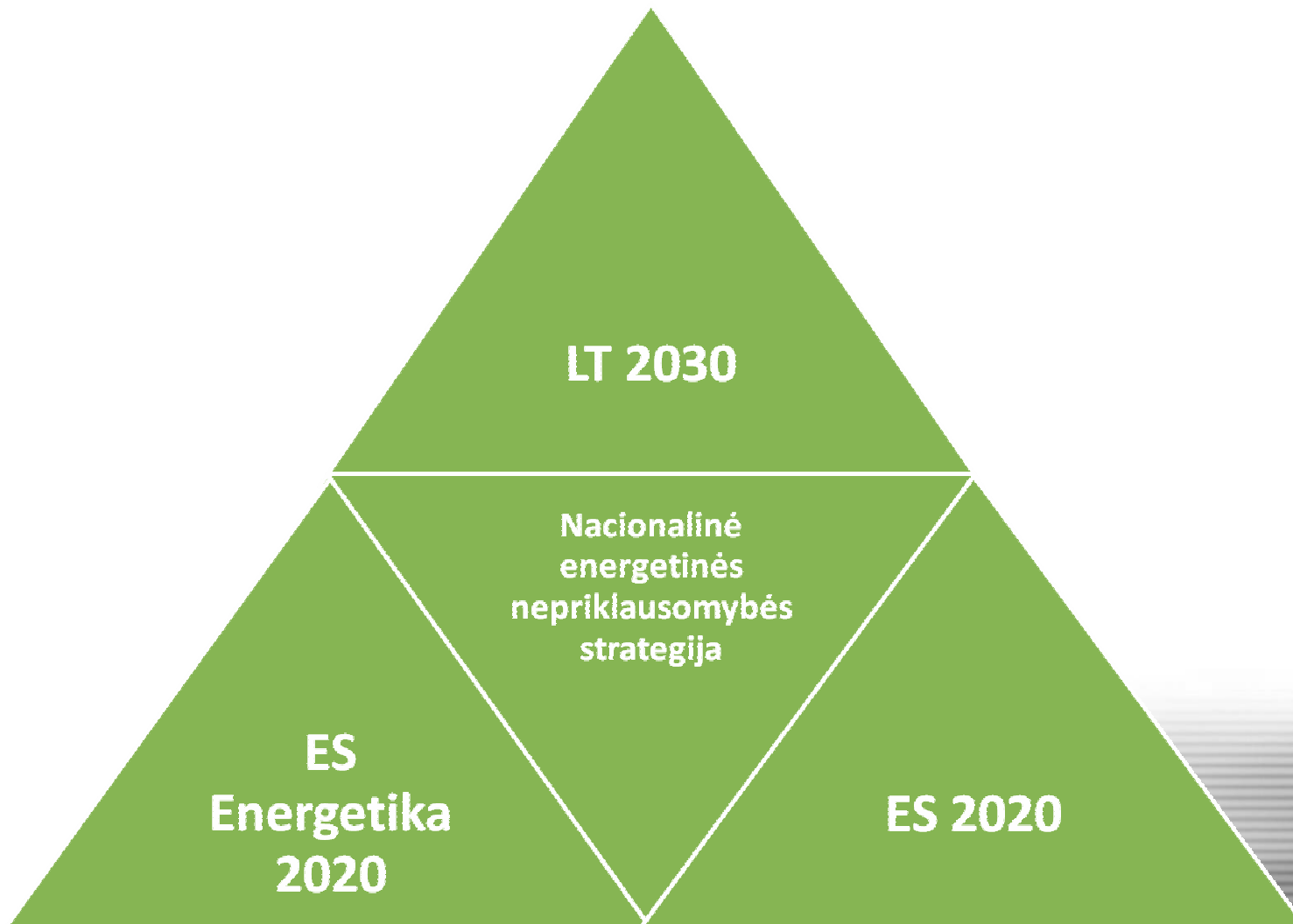
II. ES Energetikos strategijos 2020 tikslai

- Sukurti europinę integruotą energijos rinką
- Pasiiekti, kad Europoje energija būtų vartojama efektyviai
- Suteikti vartotojams galių ir užtikrinti aukščiausio lygio saugą ir saugumą
- Pasiiekti, kad Europa dar tvirčiau pirmautų energetikos technologijų ir inovacijų srityse
- Stiprinti ES energijos rinkos išorės aspektą

II. Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija (projektas)

II. ES ir nacionalinių strategijų tikslų atitikimas

III. Galima ES (struktūrinė) parama energetikos sektoriui

III. Strateginiai ES energetikos politikos dokumentai

Strategic Energy review

Energy and Climate Package

Third Internal Energy Market Package (ad)

Regulation on security of gas supply (ad)

Energy Infrastructure Instrument

Roadmap 2050

SET Plan

Second Strategic Energy Review

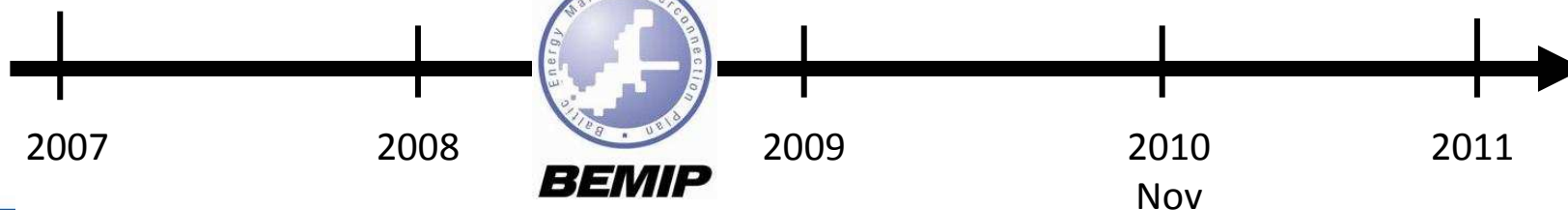
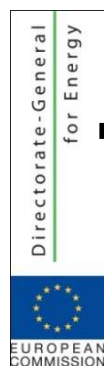

EEPR

Energy Efficiency Plan

External Energy Policy

III. Strateginiai ES energetikos politikos tikslai (infrastruktūra)

- „**Vidaus rinka** turėtų būti sukurta iki **2014 m.**, kad dujos ir elektros energija galėtų būti tiekiamos laisvai“.
- „Po **2015 m.** nė viena ES valstybė narė nebeturėtų būti atskirta nuo Europos dujų ir elektros energijos **tinklų**, o jų energetiniam saugumui nebeturėtų kilti pavojus dėl tinkamų jungčių nebuvimo“.

2011 m. vasario 4 d. EVT išvados

III. ES politinė nuomonė dėl energetikos infrastruktūros finansavimo

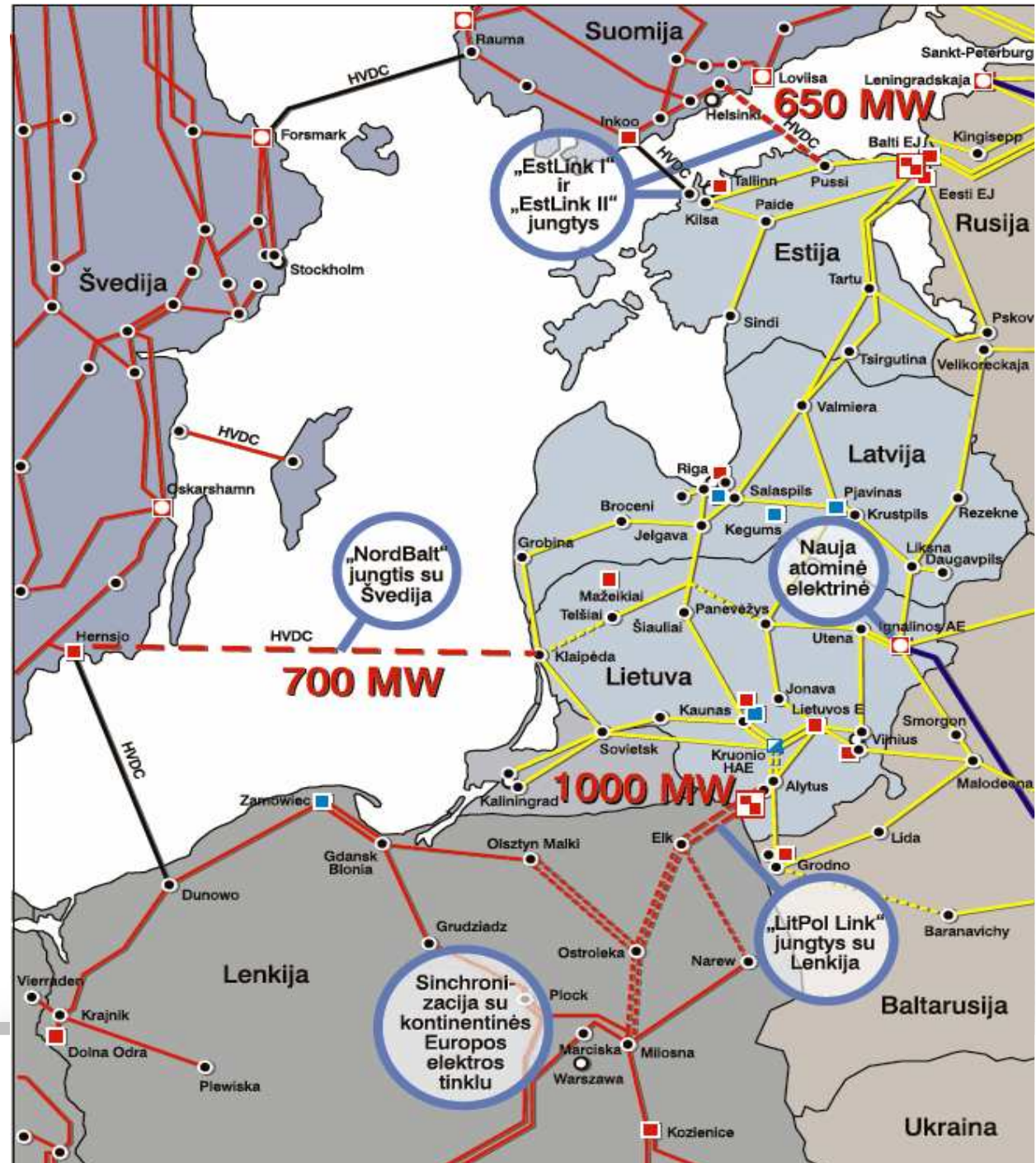
Iki
2011 m.

Vyravo supratimas, kad energetikos infrastruktūros plėtrai pakanka vien tik rinkos priemonių (*user pays* principas).

Po
2011 m.

Įvairiais ES politiniais lygiais pripažįstama ir viešųjų lėšų, skiriamų tokiems projektams, svarba (2011 m. vasario 4 d. EVT išvados, 2011 m. vasario 28 d. Energetikos tarybos išvados, įvairūs EK komunikatai)

III. Strateginiai projektai elektros sektoriuje

III. Strateginiai projektai dujų sektoriuje

III. Europos Komisijos siūlymai dėl energetikos sektoriaus finansavimo 2014-2020 m.

Connecting Europe Facility

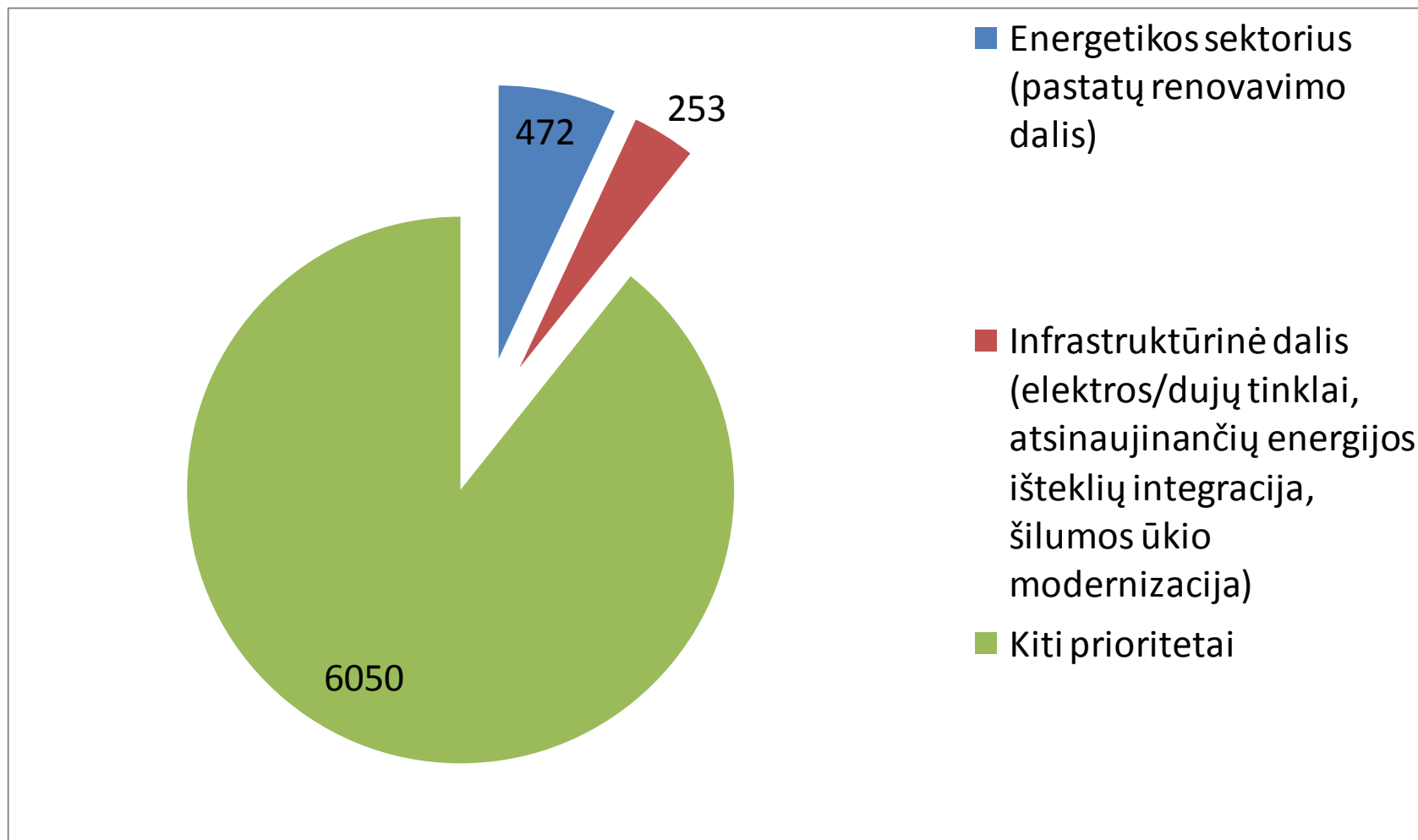
- Finansuojami didelės apimties Europinio intereso projektai
- Energetikos infrastruktūrai (elektros/dujų tinklams) planuojama skirti 9.1 mlrd. eurų (2007-2013 m. analogiško ES finansinio instrumento apimtis – 160 mln. eurų)

ES struktūrinė parama

- Finansuojami vietiniai ir regioniniai projektai
- Siūloma paramą skirti ne tik ES2020 strategijos tikslams (AEI ir EE), bet ir dujų/elektros tinklams finansuoti (2011 m. vasario 28 d. Energetikos tarybos išvados)

III. ES struktūrinė parama Lietuvos energetikos sektoriui 2007-2013 m. (mln. eurų)

III. Galimi Lietuvos 2014-2020 m. struktūrinės paramos panaudojimo prioritetai energetikos sektoriuje

Elektros/dujų infrastruktūros plėtra
(galimi keli didelės apimties projektai)

Atsinaujinančių energijos išteklių plėtra

Didesnė ES
struktūrinės
paramos dalis
nei
2007-2013 m.

Šilumos ūkio modernizavimas

Energijos efektyvumas
(viešųjų pastatų renovacija, energijos
gamybos efektyvumo didinimas)

Ačiū už dėmesį!